

ГРУШЕВСЬКА Катерина Михайлівна (21. 06. 1900, Львів — 30. 03. 1943, Магаданська обл., РФ) — культуролог, етносоціолог, фольклорист. Дочка [Михайла](#) та [Марії](#) Грушевських. Член товариства «Просвіта» (1918). Початкову освіту отримала вдома. Володіла польською, німецькою, англійською, французькою мовами. Від жовтня 1917 — вільна слухачка Українського університету в Києві. 1919–24 — на еміграції: Женева, Прага, Відень. Навчалась у Женевському університеті (1919–20). В. о. секретаря Українського соціологічного інституту (1919–24); вчений секретар Культурно-історичної комісії та Комісії історичної пісенності науково-дослідної кафедри історії України ВУАН (1924–30); керівник Кабінету примітивної культури ВУАН (1925–30); редактор журналу «Первісне громадянство і його пережитки на Україні» (1926–30); в Історико-археографічному інституті ВУАН (1934), Ін-

ституті історії матеріальної культури (1934–37), Інституті української літератури (1937–38). Авторка книги «Примітивні оповідання, казки і байки Африки та Америки» (1923), «З примітивної культури: Розвідки та доповіді» (К., 1924). Авторка передмов до збірника «Українські народні думи. Тексти» (К., 1927, т. 1; К., 1931, т. 2; перевидано обидва — К., 2004). Після смерті батька готувала до друку його праці. Редактор 10-го тому «Історії України-Руси», 6-го тому «Історії української літератури». Заарештована 10 липня 1938 як учасниця «антирадянської націоналістичної організації», 15–16 квітня 1939 засуджена Військовим трибуналом Київського окремого військового округу на 8 років виправно-трудових таборів. Реабілітована посмертно 30 липня 1959.

Рекомендована література

1. Полонська-Василенко Н. Д. Пам'яті Михайла Сергійовича та Катерини Михайлівни Грушевських // Наше життя. 1956. № 3;
2. Матяш І. Катерина Грушевська: Життєпис, бібліографія, архіви. К., 1997;
3. Юркова О. Київська історична школа М. С. Грушевського: Долі науковців // З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. 1998. № 6/7;
4. Матяш І. «Зірка першої величини»: Життєпис К. М. Грушевської. К., 2002;
5. Малик Я. Фольклористична і етнографічна діяльність Катерини Грушевської // НТЕ. 2004. № 5;
6. Горинь В. Чи відбувся перегляд справи Катерини Грушевської // Дзвін. 2005. № 8.

[І. Б. Матяш](#)

Бібліографічний опис:

Грушевська Катерина Михайлівна / І. Б. Матяш // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32107>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).